

Tiskovina ■ Postnina plačana pri pošti 64290 Trzin

P.n.
Koroška osrednja knjižnica
"dr. France Susnik"
Na gradu 1
2390-Ravne na Koroškem - SLO

SLOVENSKI VESTNIK, Tarvisnerstr. 16, A-9020 Celovec

Celovec • Četrek • 5. september 2002 šte. 36 (3185) • letnik 57 • cena 0,73 evra

Osip manjšin tudi na Gradiščanskem

Ne le za Koroško, tudi za Gradiščansko lanske ljudsko štetje izkazuje osip govorcev manjšinskih jezikov. To velja za Hrvate in Madžare, pri Romih pa število govorcev raste. Gradiščanske podatke je te dni predstavil Martin Ivančič, predsednik sosveta gradiščanskih Hrvatov.

Po podanih navedbah je pri lanskem ljudskem štetju na Gradiščanskem od 265.996 prebivalcev navedlo 17.330 ali 6,52 % hrvaščino kot pogovorni jezik. Leta 1991 je 19.109 oseb navedlo hrvaščino kot pogovorni jezik. Osip torej znaša 1779 oseb ali 2,8 %. Pri tem pa je treba upoštevati, da je izbira med gradiščansko hrvaščino in hrvaščino nedvomno marsikoga zmedla. Vrhu tega pa do danes niso znani podatki za Dunaj, kjer živi najmanj četrtina gradiščanskih Hrvatov, vendar tam niso priznani kot avtohtona manjšina. Hrvaške kulturne organizacije podatke o štetju ocenjujejo zelo skeptično, ker ne odražajo pravilne moči narodne skupnosti. Po njihovem prepričanju je število treba najmanj podvojiti. Kljub temu pa je razvoj zelo dramatičen v veliki občini Borištof, kjer je 245 manj govorcev kot prej. Hrvatski akademski klub na Dunaju je kot obliko hitre pomoči zahteval poseben MASTERPLAN za hrvaščino. Podoben masterplan imajo Retoromani v Švici.

Predsednica HAK-a Silvija Bucolić je dejala, da mora skrb za hrvaščino biti skupen interes vseh Gradiščancev. Rezultati štetja dokazujejo, da se je v preteklosti premalo storilo za jezik. Pri drugih manjšinah v Evropi se vidi, da je možen tudi nasproten trend. Padec je obču-

ten tudi pri Madžarih, kjer je število padlo za 5,1 % na 4.721 govorcev. Za roman, jezik gradiščanskih Romov, pa je napočila vigred. Saj se je število govorcev razveseljivo zvišalo od 100 leta 1991 na 264 leta 2001. (Komentar na strani 2)

Franc Wakounig

Župana Janko Pajank, Gerhard Visotschnig in predsednik ZSO Marjan Sturm so nazdravili z gosti iz sosednje Slovenije, med njimi župan občine Metlika Slavko Dragovan (desno), na uspešno sodelovanje. Več o pliberškem jormarku na strani 5.

PREBLISK

■ Ste že slišali? Če še niste, preberite članek na tretji strani, beseda je o gospodu Tolmajerju, ki je postal šolski nadzornik, pa to spet ni. In zakaj ne? Doslej še nič ne vemo, vsaj do zaključka redakcije je bil vzrok preklica njegovega imenovanja zavrit v meglo. Dovolite, da razmišljam. Mož je gotovo kvalificiran, sicer bi sploh nihče ne prišel na idejo, da bi ga imenoval za funkcijo. V najlepših letih je tudi, priden, z neoporečnim družinskim, javnim in vsakršnim družničnim življenjem.

Hm, kaj bi bilo? Morda se je kdo zbal, da bi ob težkem novem poklicu oziroma funkciji gospod Tolmajer ne zbolel? Ne bo držalo, vprašal ga ni nihče, kako se zdravstveno počuti, videti pa je tudi kar zdrav.

Pa menda ne bo vzrok ... Kaj pa, če vendarle? Možakar je Slovenec. In v teh časih, pri tej politični konstelaciji zna biti narodna pripadnost usodna. Da bodo vedeli, h komu, h kateremu narodu morajo spadati, če hočejo nekaj od tistega, čemur se reče kariera in do katere ima vsakdo tudi pravico.

Prave kvalifikacije

Ali pa je bil stolček obljubljen že komu drugemu, iz kateregakoli razloga že?

Meni lahko pripovedujejo, kar hočejo. Zame je stvar jasna in bi spadala pravzaprav pred sodišče za človekove pravice.

S. W.

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV

v sodelovanju s Slovenskim prosvetnim društvom »Zarja«, SPD »Valentin Polanšek« in Športnim društvom »Obir« vabi na

spominski pohod

»Po poteh Johana, Gašperja in Lenarta«

v nedeljo, 8. septembra 2002.

Zbirališče je ob 7.30 pri Wölfelnu-Prušniku v Lobniku, zaključek pa med 14. in 15. uro pri Peršmanu v Podpeci. Če bo slabo vreme, pohod odpade.

Prisrčno vabljeni!

17. VESTNIKOV IZLET

od petka 11., do nedelje 13. oktobra 2002
BERNARDIN – PORTOROŽ

Vse bralce in prijatelje prisrčno vabimo na letošnji izlet v Bernardin – Portorož. Kot vsako leto se bomo tudi letos potrudili, da nam bo lepo in prijetno. Za ples in zabavo nam bo igral TRIO KORENIKA iz Šmihela pri Pliberku.

CENA: 143 € po osebi v dvoposteljni sobah
29 € doplačilo za enoposteljno sobo

Prijave 0463/514300-40 (Milka Kokot), -14 (Urška Brumnik)

Vaš partner za transport + turizem

SIENČNIK

Telefon (04236) 20 10-0
Telefax (04236) 20 10-11

A-9141 DOBRLA VAS

KOKS

Podpora Janku Tolmajerju in staršem

Koordinacijski odbor koroških Slovencev (KOKS) je na torkovi seji obravnaval tudi ravnanje deželnih šolskih oblasti z Jankom Tolmajerjem pri nastavitvi za šolskega nadzornika. KOKS je to najostreje obsodil in ugotovil, da je Tolmajer, ki je izkušen dvojezičen pedagog, bil odpoklican zaradi zahrbtnje kampanje in odpora proti dvojezičnosti. To pa je nesprejemljivo. Nadalje je KOKS poudaril, da pri zapiranju ljudskih šol, najnovejši primer je šola v Slovenjem Plajberku, gre z spodkopavanje ugleda in pomena dvojezičnega šolstva, torej za njegovo razvrednotenje. Zato bo KOKS podprl pravno-formalne ukrepe staršev proti zapiranju šol.

ZVEZA SLOVENSkih IZSELJENCEV

vabi na

redni občni zbor

v nedeljo,
8. septembra 2002 ob 14. uri
v Kulturnem domu na Radišah

Občni zbor bo v znamenju letošnje 60-letnice pregnanstva in povezan s tradicionalnim družabnim srečanjem.

Za uvod bo kulturni spored v zasnovi Jožeta Rovška z domačimi prosvetaši SPD »Radiše«.

Vsi prisrčno vabljeni, da se s svojci in prijatelji udeležite srečanja na Radišah, kjer smo pred leti odkrili spomenik z željo, da bi danes in v prihodnje spominjal in opominjal na čase preganjanja, ki se nikoli ne smejo povrniti.

Jože Partl, predsednik
Rado Janežič, tajnik

ŠOLI V SLOVENJEM PLAJBERKU ODKLENKALO

Deželni glavar je požrl svojo besedo

Lani, 19. maja 2001 je Plajberžanom sonce kar lepše zasijalo: tega dne jim je namreč deželni glavar Haider, ki je tudi šolski referent, po dolgi in trdi razpravi svečano obljubil, da bo Ljudska šola v Slovenjem Plajberku ostala samostojna in da ne bo ukinjena oz. spremenjena v podružnico boroveljske dvojezične LŠ I. Pogoji za ohranitev oziroma rešilni čoln šole je njena dvojezičnost.

Takratno zborovanje je bilo v prostorih plajberške šole, udeležilo pa se ga je okoli 200 domačinov, predstavnikov deželne vlade in šolske oblasti z glavarjem Haiderjem in predstavniki mestne občine Borovlje z županom Krainerjem na čelu.

Usoden odlok

Deželni glavar je besedo držal samo eno leto. Še v prvi polovici avgusta, 8. 8. 2002, je pristojna deželna šolska oblast, ki jo vodi politično deželni glavar, izdala odlok s številko ZL 6-OG2-82/2-2002 o ukinitvi samostojne šole v Slovenjem Plajberku s 1. 9. 2002 in njeni spremembi v podružnico, to je ekspozičuro, LŠ I v Borovljah.

Boroveljski župan Helmut Krainer je prav tiste dni bil na dopustu. Zato je iz Turčije telefonično narekoval odgovor deželnemu glavarju.

V pismu je v imenu prebivalcev bivše občine Slovenj Plajberk protestiral proti odloku o razpustu šole ter obenem prosil deželnega glavarja, naj odlok razveljavi. Spomnil ga je na lanski pogovor v maju s Plajberžani, ko je Haider obljubil, da bo šola ostala samostojna.

Ali bo to kaj koristilo, še ni jasno. Vsekakor župan do ponedeljka tega tedna še ni dobil termina pri deželnem glavarju in ga je zato skušal srečati v torek na pogrebu deželnega gasilskega komandanta Oberlercherja.

Začetek konca šole (in vasi?)

Necivilizirana obrt ukinjanja majhnih in geografsko odročnih ljudskih šol ima na Koroškem dolgo tradicijo. Gojili so jo že socialisti, sedanja, Haiderjeva vladavina pa jo je razvila do popolnosti in bo s temi šolami očitno docela počedila.

Na dvojezičnem ozemlju dežele se je lani pričel desant na majhne, a samostojne šole. Občina Pliberk je sicer na pritisk deželne vlade, a kljub temu samodejno in po nepotrebnem ukinila šoli v Šmarjeti in na Komlju. Samostojne šole na Kotu v Selah ter na Obirskem in v Lepeni so postale podružnice. Zato sta občini Železna Kapla in Sele pri ustavnem sodišču vložili tožbo proti ukinitvi šol. Razsodbe še ni, starši pa masivno zahtevajo osamosvojitve. Plajberška šola je ukinitve preživela za dobro leto, Radišani pa so jo še zaenkrat odnesli. Šola na Kneži pa je oblast kratkomalo »upihnila«.

Primeri Plajberk in Libuče
Letos sta na dvojezičnem območju na udaru dve šoli: plajberška in libuška.

Zgodba o plajberški ljudski šoli je znana. A tudi v primeru libuške ljudske šole razvoj ne kaže ravno dobro. Pred časom je občina Pliberk od deželne vlade dobila pošto z usodnim vprašanjem, koliko bi občina bila pripravljena prispevati k ohranitvi šole, ali drugače povedano: s kakšno vsoto bi se občina soudeležila pri stroških za vodenje dvorazredne ljudske šole v Pliberku. Če se ne bo, bo šola pač enorazredna, je bila suhoparna grožnja deželne vlade!

Slovenji Plajberk – kako dolgo še bojo otroci hodili tu v šolo?

Pliberškimi občinskimi očetom je najprej kar sapo vzelo, potem pa je mestni svet sklenil, da se bo šola pri stroških udeležila z 10 %, poleg tega pa bo prevzela stroške za prevoz šolarjev.

Zdaj v Pliberku in Libučah upajo, da so apetiti deželne vlade potešeni in da bo libuška šola ostala dvorazredna.

Varčevanje proti dvojezičnosti

Ukinjanje šol in socialno-izobraževalnih uslug deželna vlada utemeljuje s potrebnimi ukrepi varčevanja, predvsem pa s padajočim številom šolarjev. Mnogi nasedajo tej trditvi, ki ni nič drugega kot propagandna pretveza.

Kajti če upoštevamo vse stroške staršev in javne roke, ki nastanejo zaradi ukinitve šol, in če vračunamo še negativne posledice ukinitve šole za kraj in za ljudi, potem kaj hitro spoznamo, da stroški niso manjši, temveč običajno višji. Razlika je le ta, da so drugače razpore-

jeni. Res pa je tudi, da na prvi pogled niso takoj opazni. V primeru Slovenjega Plajberka je ta računica očitna.

Število dijakov na šoli je kljub letnim nihanjem zelo konstantno in zadostno. Argument prenizkega števila dijakov zato ne pride v poštev.

Kaj pa varčevanje? V plajberškem primeru spodleti tudi ta finančni argument. In s tem smo pri jedru odločitve: ukrep ukinitve šole je naperjen zgolj in edinole proti dvojezičnemu šolstvu.

Do zdaj je vodja plajberške šole za upravno vodenje dobil mesečno doklado okoli 100

evrov. Ker bo šola odslej ekspozičura boroveljske šole, odpade mesečna voditeljska doklada. To je določeno prihranek, drži.

Zdaj pa si oglejmo drugo plat kolajne: Enorazredna plajberška šola bo vključena v dvojezično Ljudsko šolo 1 v Borovljah, ki bo s tem imela osem razredov. S tem bo po zakonu dosegla tako visoko stopnjo organiziranosti, da bo ravnateljica, ki je doslej poučevala svoj razred, oproščena pouka.

Namesto nje bo zdaj na LŠ I v Borovljah treba nastaviti dodatno učiteljsko moč. To pa pomeni, da bo zanjo treba odpreti novo službeno mesto v višini 2600 evrov mesečno, in to 14-krat letno. Kje naj bi tu bil prihranek, se vsakdo sprašuje.

To pa še ni konec zgage. Učitelj v plajberški podružnici mora za vsa službena potovanja, na primer prihod na konferenco v Borovljah, šolske proslave in podobno, dobiti uradno odmerjeno kilometrino za služ-

šolskega nadzornika v okraju Celovec-mesto. Zahtevala je, da »se odločitev, pri kateri gre za strankarsko-politično in proti Slovincem naperjeno samopašnost, umakne«.

Predsednica Delovne skupnosti je protestirala tudi proti ukinitvi dvojezične šole v Slovenjem Plajberku, ki bo od začetka tega šolskega leta naprej le še podružnica LŠ I v Borovljah. Blatnikova ugotavlja, da je to le prvi korak na poti k dokončnemu zaprtju šole.

ZADEVİ TOLMAJER IN UKINITEV ŠOL

Protest Delovne skupnosti narodnosti

A na Blatnik, predsednica Delovne skupnosti narodnosti v SPÖ, je ostro obsodila postopanje koroških šolskih oblasti z Jankom Tolmajerjem v zvezi z imenovanjem za

KOMENTAR

■ Medtem ko so rezultati ljudskega štetja 2001 za Koroško znani že nekaj časa – slovenski pogovorni jezik je nazadoval za približno 10 odstotkov – so zdaj znani tudi rezultati za Gradiščansko. Hrvaški pogovorni jezik je nazadoval za 9,3 odstotka, madžarski za 5,1 odstotka, le pogovorni jezik Romov je krepko pridobil za 284 odstotkov, v absolutnih številkah od 95 na 270 govorcev.

Prav gotovo je prva ugotovitev ta, da asimilacijski proces v Avstriji ni ustavljen, nasprotno, nazadovanja za približno 10 odstotkov pri slovenskem in hrvaškem pogovornem jeziku ni mogoče drugače tolmačiti. To bi moral biti izziv za avstrijsko državo, da pospeši ukrepe, ki bodo preprečili nadaljnjo asimilacijo. Asimilacijski proces je namreč tudi v popolnem nasprotju s cilji evropske integracije, ki pospešuje učenje tujih jezikov in še posebej jezikov sosedov.

Nadalje kažejo rezultati ljudskega štetja nekaj specifik: kljub temu, da je na Gradiščanskem manjšinska zaščita bolj urejena kot na Koroškem (odjavni princip v šolstvu, javni dvojezični vrtci, uradni jezik, dvojezične table in še posebej konstruktivno vzdušje v deželi), je hrvaški pogovorni jezik nazadoval skoraj v isti meri kot slovenski na Koroškem. Poleg tega na Gradiščanskem nimajo organizacij, ki bi dnevno razširjale rasistično miselnost in tako zastrupljale vzdušje; kljub temu je prišlo do nazadovanja.

Torej poleg osnovne tendence po asimilaciji delujejo pri uporabi manjšinskih jezikov očitno še drugi dejavniki: nazadovanje prebivalstva je prisotno tudi pri avstrijskih avtohtonih manjšinah, modernizacija naše družbe forsira bolj angleščino oziroma močnejše jezike ipd.

Obstajajo znanstvene teze, ki govorijo o tem, da bo v naslednjih 100 letih od zdaj 6000 go-

vorjenih jezikov izumrla kar polovica. Če bi se ta scenarij uresničil, bi bili npr. ogroženi tudi nemščina in francoščina. Zato se danes v okviru Sveta Evrope in Evropske unije precej razpravlja o tem, kako zagotoviti jezikovno kulturno raznolikost našega kontinenta. Kajti prav ta jezikovno-kulturna raznolikost je bistven element evropske identitete.

Na žalost se odgovorni v naši državi in deželi še ne zavedajo tega, da je izginjanje manjšinskih jezikov le prvi korak k izginjanju večjih jezikov in k siromaščenju naše kulturne podedbe.

Rešitev je mogoča iz dveh smeri: na eni strani se bo morala naša država zavedati, da je znanje jezikov in še posebej jezi-

Kaj nam povedo rezultati ljudskega štetja 2001?

kov sosedov bistven element uspešnega sodelovanja v tem prostoru, na drugi strani bodo morale manjšine same spoznati, da je ohranitev manjšinskih jezikov in kultur le mogoča, če se bodo manjšine uspešno vklopile v procese modernizacije. S kvalitativnimi ponudbami bodo morale dokazati, da se manjšinski jeziki ne morejo zreducirati zgolj na folklorno ravan, temveč da se tistim, ki te jezike obvladajo, odpirajo vrata v razne smeri: preko kulturnega sodelovanja do uspešnih karier na gospodarskem področju. Tisti, ki bo te izzive sprejel, bo tudi uspešno ključoval asimilacijskim procesom in bo poleg tega še pridobil na življenjski kvaliteti. Sčasoma bo tudi država spoznala, da je z asimilacijo manjšinskih jezikov najbolj škodovala razvojnim možnostim ljudi v obmejnih območjih. Ko bodo ljudje te dimenzije prepoznali, bo tudi odklenalo politikom, ki živijo od ščuvanja in širjenja rasistične miselnosti.

dr. Marjan Sturm

beno prevožene kilometre. Šolska oblast se kljub jasnim zakonskim določilom do zdaj brani izplačila kilometrine. Ker pa je Plajberk vendarle oddaljen od Borovelj, se kaj lahko zgodi, da bo za kritje potnih stroškov potreben proces.

Ostre reakcije

Odlok o ukinitvi šole v Plajberku je sprožil ostre reakcije. Frakcijski vodja Volilne skupnosti Borovlje, mag. Peter Waldhauser, je ravnanje deželne oblasti dobesedno imenoval »veliko nesramnost«. Z odlokom da je deželni glavar prelomil obljubo, da bo šola ostala samostojna. Obenem pa odlok pomeni zloračunanje zaupanja domačinov v politiko. »Tu gre za verodostojnost v politiki in družbi, ki je za tegadelj hudo ogrožena«, poudarja Waldhauser.

Robert Kauer, govornik Plat-

forme za ogrožene šole, je s protestom proti ukinitvi samostojne šole izrazil vso solidarnost s Plajberžani. Poudaril je pravico otrok, da obiskujejo ljudsko šolo blizu doma. Platforma protestira tudi proti koroškemu šolskemu zakonu iz leta 2000, ki je občinam vzel pravico do soddločanja pri ohranjanju šol.

Predsednik koroških socialdemokratov Peter Ambrozy je dejal, da je ohranitev šol neobhodno potrebna za krepitev infrastrukture podeželja in obrobnih krajev.

Za podpredsednika deželne šolskega sveta Rudija Altersbergerja je ukinitve samostojne šole v Slovenjem Plajberku ponoven udarec na dvojezično šolstvo v deželi. Obenem pa je to prvi korak h dokončni ukinitvi šole, kajti ekspozičura je le začasna ureditev.

Franc Wakounig

Česa enakega ali podobnega Koroška še ni doživela, razen morda v časih politične samopašnosti in diktature.

Komaj imenovani šolski nadzornik za okraj Celovec po dveh urah in na ukaz »višje sile« to ni bil več. Ta primer je edinstven na Koroškem in v Avstriji, in seveda odkriva ves kompetenčni in organizacijski kaos, ki trenutno vlada v koroški šolski oblasti. Hkrati pa je veren odraz samovolje in nesposobnosti politično odgovornih oseb.

Kaj se je zgodilo?

S 1. 6. 2002 je dosedanji celovški okrajni šolski nadzornik Franz Schleicher šel v pokoj. Ker zaradi manjkajoče objektivizacije še ni novega in definitivnega naslednika, je bil z nalogo celovškega okrajnega nad-

BURKA V ŠOLSKEM NADZORSTVU

Imenovanje po dveh urah preklicano

zornika provizorično poverjen Gerhard Brummer. On, tudi samo provizorično, že vodi okraj Trg (Feldkirchen). Po nekaj tednih je oddal celovški okraj in poslevodeči predsednik deželnega šolskega sveta Heiner Zechmann je iskal kvalificiranega naslednika. Odločil se je za ravnatelja medgorjanske šole Janka Tolmajerja. On je bil pripravljen, da provizorično prevzame pedagoško nadzorstvo nad okrajem Celovec.

Provizorično vodstvo okraja Wolfsberg pa je Zechmann namenil mag. Johanni Trodt, ravnateljici LŠ v Ločah pri Baškem jezeru.

V ponedeljek, 2. 9. 2002 ob osmih zjutraj je Janko Tolmajer od svojega predhodnika prevzel ključ za svoje novo delovno mesto, predsednik deželnega šolskega sveta Zechmann pa je celo povabil na kozarec šampanjca.

Na zdravje in imenovanje za provizoričnega nadzornika pa ni trajalo dolgo, samo pičli dve uri. Kajti po dobrih 120 minutah je predsednik šolskega sveta Zechmann brez navedbe vzrokov preklical imenovanje Janka Tolmajerja za provizoričnega nadzornika. Zechmann se je skliceval na »višjo silo«, vendar te sile ni poosebil.

Ta edinstven in v celoti sramoten in poniževalen primer poigravanja z ljudmi odpira seveda številna vprašanja. Kdo stoji v ozadju tega podlega ravnanja, ki odgovorne in vzorne osebnosti skuša degradirati na raven lutk? Kdo lahko preklic imenovanja, kakšno vlogo igra politično pristojni referent za šolstvo? To pa je Haider.

Podpredsednik deželnega šolskega sveta Rudolf Altersberger meni, da imenovanje nadzornikov sme in more preklicati edinole ministrica Gherrejeva, ker jih tudi ona z odlokom poveri s to nalogo. Ali ministrica ni bila celovito, temveč

samo pomanjkljivo, seznanjena z imenovanjem? Kakšno vlogo sta pri vsem tem igrala poslevodeči predsednik deželnega šolskega sveta Zechmann in Haiderjev svetovalec ter nadzornik Maier? Cel snop vprašanj, ki jih bo treba razčistiti?

Vsekori je ta akcija hudo poškodovala ugled šolskih oblasti in učiteljstva, hkrati pa je zloben napad na ugled in osebnost čast vzornega pedagoga.

Istočasno pa je usmerila luč na nerešene probleme v šolstvu. Okoli petdeset ravnateljskih in nadzorniških mest je zasedenih samo provizorično, ker je toliko opevana izbira na osnovi objektivizacije bila ena sama velika polomija. Ta problem pa je samo vrh ledene gore nerešenih vprašanj, ki dejansko ogrožajo to deželo.

Franc Wakounig

LŠ V SLOVENJEM PLAJBERKU

Obljube in zakonska izhodišča

Weitere Argumente könnten zuhauf angeführt werden, ist aber nicht notwendig, weil der oberste Repräsentant des Landes Kärnten, Landeshauptmann Dr. Haider, die spezielle Situation persönlich genau kennt und anlässlich obgenannter Aussprache am 19.5.2001 dies eindeutig und klar zum Ausdruck gebracht hat.

Seitens der Landesregierung wurde die bereits 2001 beabsichtigte Maßnahme (Auflassung der VS Windisch Bleiberg und Weiterführung als Expositur) nochmals für ein Jahr ausgesetzt, weshalb sie nun mit dem Schuljahr 2002/2003 umzusetzen ist.

Faksimila iz pisma župana in odloka deželne vlade

je Slovenji Plajberk na območju avtohtonega naseljenega območja koroških Slovencev in zato obstaja trajnostna krajevna

potreba po ohranitvi samostojne šole, ne pa ekspoziture. Nadalje župan našteva pravna izhodišča za ohranitev šole, to je zakon o

manjšinskem šolstvu iz leta 1959, pri čemer prav dejstvo, da je Slovenji Plajberk bil leta 1958 samostojna občina, igra

odločilno vlogo, ki je zanimiva tudi v zvezi z rzsodbo ustavnega sodišča.

Župan pa tudi ugotavlja, da občina ne jamči za ohranitev ekspoziturnega razreda na vasi.

Odlok deželne vlade z dne 8. 8. 2002 o ukinitvi šole v Slovenjem Plajberku in njeni spremembi v ekspozituro LŠ 1 v Borovljah, seveda ne upošteva zgorajšnjih argumentov občine, predvsem pa ne obljube deželnega glavarja. V odloku piše, da je deželna vlada leta 2001 načrtovano namero (ukinitve LŠ Slovenj Plajberk in sprememba v ekspozituro) preložila za eno leto, zaradi česar jo je treba v šolskem letu 2002/2003 uresničiti.

V odloku še piše, da ugovorov občine in domačinov niso mogli upoštevati zaradi jasnih zakonskih določil, ki predpisujejo, da je treba šole z manj kot 20 otroki ukiniti.

Franc Wakounig

V soboto, 31. avgusta 2002, zvečer se je iztekel letošnji, že 22. sveški slikarski teden. Po utečeni navadi so sodelujoči likovniki svoje sveške stvaritve predstavili v Adamovi dvorani.

Dvorana in umetniški ekspoziti vsakič tvorijo svojstveno prostorsko-artificialno sožitje, ki je že od prvega tedna sem eden od viškov prireditve. Pravzaprav velja poudariti, da zaključek tedna v svojem jedru živi in črpa iz enkratnosti prostora, to je od oziroma iz Adamove dvorane.

Jasno, tudi letos je zaključek bil odmeven dogodek. Predsednica SPD »Kočna« Tatjana Feinig je z zadoščenjem poročala o bogati ponudbi, ki so se je obiskovalci z veseljem poslužili, najsi je to bila dopoldanska slikarska matineja z otroki ali pa popoldanski jezikovni tečaj slovenščine. Ali pa večerne prireditve, od pokušnje briškega vina do domačega ovčjega prigrizka, od Goršeto-ve galerije preko Adama do Martinca. Vmes pa petje moškega zbora »Kočne«, džez, oboje pod taktirko Tonča Feiniga, in dobra družabnost. Nad

SVEČE, SLIKARJI IN UMETNOST

Nad dve desetletji trajajoča simbioza

Doli teče vince briško Damjana Podveršiča

vsem pa, in to tudi v dobesednem pomenu besede, so ustvarjale/i slikarke in slikarji, dva celo na podstrešju stare šole.

Vsi so dejali, da so Sveče bile pravzaprav oddih, daleč od tiste moralne dolžnosti, da moraš na koncu nekaj pokazati. Češ, čemu pa smo te povabili? Na koncu so vsi imeli veliko pokazati, kajti okolje, ljudje,

svetloba zgodnje jeseni, glasba govorice, in pa dobro počutje so jih podžigali, da so ustvarjali.

V soboto zvečer, ko je napočil trenutek slovesa, so Jana Pečar, Pope, Breda Varl, Uwe Bressnik, Hanzi Jani Mlečnik, Niclas Anatol Walkensteiner in Emi Čero-Friedl ter Andreja Lepuschitz, Snježana Rehak-Višnjić in Andreja Sturm z

otožnostjo v srcu ugotavljali, da je odhod iz Sveč težak, ker so postali del vaške skupnosti. Sprejela jih je z vso njihovo različnostjo in jim nudila umirjenost vaškega vsakdana, lepote kraja, predvsem pa toplino in

prisrčnost ljudi. Morda je mimo vseh političnih in zgodovinskih pomembnosti, ki so spremljale in sooblikovale podobo, značaj in nastajanje tega tedna, prav to njegov čar. Kaj vemo?

Pri »Kočni« bo zdaj pobera tedna. Gotovo bo dobra. Po kratkem oddihu pa se bojo v Svečah spet začele priprave na slikarski teden, ki bo že 23. zapored.

Franc Wakounig

ODPOKLIC
JANKA TOLMAJERJA

Posledica deželne personalne politike

Predsednik sednik Enotne liste, Andrej Wakounig, je dogodke okoli imenovanja Janka Tolmajerja za šolskega nadzornika v Celovcu in odpoklica s tega mesta označil kot »značilno za Haiderjevo

personalno politiko«, ki postaja »vse bolj groteskna« in podrejena strankarskim ciljem FP. Zasedanje vodilnih mest po strankarski pripadnosti na Koroškem ni omejeno samo na deželno vlado. To potrjuje primer Janka Tolmajerja, ki je bil najboljši kandidat za nadzorniško mesto. Ker »očitno ni ustrezal političnim intencijam in je poleg tega Slovenec«, je bil že po dveh urah odpoklican. Wakounig ugotavlja, da je Haiderjeva personalna politika že povsem zasenčila nekdanjo socialistično prakso dodeljevanja služb zgolj po strankarski pripadnosti.

Občina Bilčovs je prejšnjo nedeljo upravičeno slavila: saj je v okviru dostojne slovesnosti bil odprt in svojemu namenu predan nov gasilski dom, hkrati pa je občina končno dobila svoj grb. Da je istega dne domači župnik in boroveljski dekan Poldej Kassl obhajal svojo sedemdesetletnico, pa je celotni slovesnosti dalo še poseben pečat in gotovo tudi dodaten blagoslov od zgoraj.

Zanimanje in radovednost

Odkritje gasilskega doma običajno ni zadeva, ki bi na široko razburjala duhove in zbujała zanimanje. V bilčovskem primeru pa je prav zaradi očitnih osebnih računov določenih oseb in gonje proti dvojezičnemu napisu na gasilskem domu zadobilo dinamiko, ki je segla daleč preko občinskih meja.

V nedeljo, 1. 9. 2002 o tem grenkem priokus ni bilo sledu, v govorih sta bila poudarjena skrb in dolžnost gasilcev za skupnost ter pomen solidarnosti, ki presega meje. Pri tem so govorniki poudarili pomen dvojezičnosti kot značilnosti Bilčovsa in posebne vezi med prebivalstvom. Ta pomen se še posebej izraža v grbu.

Harmonija in vzajemnost

Slovesnost se je pričela s trojezično (slovensko, latinsko, nemško) mašo, med katero je pel domači cerkveni zbor pod vodstvom Marjana Gasserja. Župnik Kassl se je gasilcem zahvalil za sodelovanje in izrazil upanje, da bi harmonija vladala tudi naprej in da bi gasilci še naprej delovali v duhu vzajemnosti, krščanske ljubezni do bližnjega in po vzoru patrona sv. Florjana. Priprošnje v obeh deželnih jezikih je bral gasilski načelnik Hanzi Mischkulnik.

Gasilski dom je bil zgrajen v dobrem letu dni, dežela je zanj

Štefi Quantschnig in Georg Wurmitzer z grbom in v družbi dveh komunalnih politikov

NOV GASILSKI DOM IN OBČINSKI GRB

V Bilčovsu slovesno brez zapletljajev

Župnik Leopold Kassl

prispevala 456.000 evrov, načrt pa je naredil arhitekt Omansiek. Pri gradnji so sodelovala tudi domača podjetja Gasser, Kruhschitz, Hedenik, Kropivnik in Sprachowitz. Dom je nedvomno najlepše darilo bilčovskim ognjegascem, saj bojo čez štiri leta obhajali 100 letnico svojega obstoja. Brizgalko, ki jim je pred nedavnim odpovedala, bo nadomestil deželni gasilski referent Georg Wurmitzer.

Ključ za gasilski dom sta načelniku Mischkulniku predala

la županja Štefi Quantschnig in referent Georg Wurmitzer.

Grb in zastava

Zatem je sledila predaja grba in zastave v zlato-modrih barvah. Zlata ponazarja kmetijstvo, modra pa vode Drave in Hodiškega jezera, ki sta meji občine. Pletenina simbolizira nekdanjo obrt pletenja košov (na to spominja ime domačije »pri Košarju« na Gori), pletenina pa poudarja tudi povezanost ljudi, ki se najbolj plemenito in vidno ter slišno

izraža v dvojezičnosti občine, kot sta izrazila deželni referent za občine Wurmitzer in županja Štefi Quantschnig. Županja je izrabila priložnost, da je posredno odgovorila tudi na gonjo prejšnjih dni proti dvojezičnemu napisu na gasilskem domu. Z geslom »Skupno smo močnejši« je zagovarjala napis na domu, hkrati pa s skrbjo ugotovila, da znani stari predsodki ogrožajo to skupnost slovensko – in nemškogovorečih in dvojezični značaj občine, ki se odraža tudi v njenem uradnem dvojezičnem imenu.

Pot žive tolerance

Zato ne more razumeti, kako nekateri v dobi miru ogrožajo

to skupnost. Občina ima naloge, da to skupnost in medsebojno spoštovanje ohranja živo. Gasilcem je namenila misel, da morajo besedam o skupnosti slediti tudi dejanja. Svoj govor je zaključila s stavkom »poti žive tolerance in skupnosti ne bom zapustila!«

Zapleti okoli dvojezičnega napisa so vplivali tudi na govore predstavnikov političnih strank. Okrajni predsednik socialdemokratov Rudi Schober je menil da je važno, kar se dogaja v domu. Prebivalstvo naj ne naseda poskusom razdvajanja, namesto olja v ogenj je treba priliti olja na odprte rane. Robert Lutschounig (VP) je menil, da politika pri gasilcih ne sme igrati vloge, Sigisbert Dolinschek (FP) pa je ponovil znano svobodnjaško stališče, da naj občine odločajo o dvojezičnosti, ne pa Celovec ali Dunaj.

Odpertja gasilskega doma so se udeležile delegacije gasilcev iz Koroške ter Nižje Avstrije in Štajerske, pela sta še Moški pevski zbor »Bilka« in Gemischter Chor iz Bilčovsa, mladina pa je v obeh deželnih jezikih deklamirala pesmi gasilcem v čast in veselje.

Posebnih čestitk pa je bil deležen dekan Leopold Kassl. Njim se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika: še ad multos annos, da jih bo precej več kot 34 v Bilčovsu in mnogo več kot 70 v knjigi življenja.

Franc Wakounig

KOMENTAR

■ Zakaj je naziv občine na grbu samo nemški, ne pa dvojezičen »Ludmannsdorf-Bilčovs«, nihče ni vedel ali hotel povedati. Ravnatelj deželnega arhiva Wilhelm Wadl je dejal, da je njegova hiša sodelovala pri heraldičnih vprašanjih in

pri oblikovanju grba, za ime in obliko imena občine pa je pristojna deželna vlada, ki ga mora po določilih Splošnega občinskega reda odrediti. Sklep občine o dvojezičnem imenu očitno ne zadošča.

F. W.

609. PLIBERŠKI JORMAK

Soglasna podpora projekta na Peci

Pliberški jormak, najbolj priljubljeni ljudski slavlje v Podjunu, je vedno spet obiska vreden. Letos je bilo organizatorjem vreme zelo naklonjeno in okrog 100.000 ljudi od blizu in daleč si je ogledalo sejem na travniku. Na 4,5 ha veliki razstavi površini je 400 razstavljalcev iz Slovenije, Hrvaške, Italije in Avstrije ponujalo obiskovalcem svoje proizvode. Poleg tega je bila na ogled razstava kmečkih strojev, posebna razstava »Narava-divjad-lov«, šotor »Alpe-Jadran«, kramarski sejem, mednarodno srečanje upokojencev (letos že desetič) v šotoru SPD »Edinost«, mednarodni praznik pihalne godbe, srečolov, zabavišni park idr.

Ob izredno lepem poznoletnem vremenu je spremljalo tisoče ljudi tradicionalno slavnostno povorko po glavnem trgu Pliberka, na kateri sodelujejo domača vsa domača podjetja in kulturna društva. Po naznani-

Nasmejana Andi in Dana z lectovima kruhkoma iz Železne Kaple

Foto: Štukelj

lu o odprtju trga je sledila v šotoru ob navzočnosti zvezne in deželne politprominence otvoritev 609. pliberškega sejma.

Predstavitev regij

Tržni referent in podžupan Stefan Visotschnig je v obeh deželnih jezikih pozdravil številne častne goste, med drugim: ministra Martina Bartensteina, državno sekretarko za turizem Mares Rossmann, dež. glavarja Haiderja, deželne svetnike Ambrozija, Pfeifferbergerja, Wurmitzerja, žu-

pane sosednjih občin onstran meje Janeza Praperja (Mežica), Drašiča (Prevalje), Dragovana (Metlika), Primožiča (Lovran), župane iz Italije in pa seveda župane velikovškega okraja.

Visotschnig je dejal, da poteka jormak v znamenju prijateljstva in dobrega prekomejnega sodelovanja. Želel je vsem razstavljalcem gospodarskega uspeha, obiskovalcem pa veliko zabave in družabnega veselja. Izrazil pa je tudi skrb nad nazadovanjem števila prebivalstva in posledicami. Grozi namreč zapiranje šol in okrnitev infrastrukture. Kot pozitivno je ocenil gradnjo mostu čez Dravo pri Lipici.

Uresničiti projekt na Peci

Kot tržni referent se je tudi župan mestne občine Pliberk Raimund Grilc zavzel za uresničitev zimsko športnega centra na Peci. Nadalje je dejal, da je jormak tudi stičišče regij alpe-jadranskega prostora. Sejemsko

prireditve je označil kot prispevek v malem v smislu evropske ideje in zgled za visoko politiko v širšem pomenu.

Deželni glavar Haider kot tudi vsi deželni svetniki in predstavniki zvezne politike so s podpisami dokumentirali, da bodo projekt na Peci tudi gmotno podprli. Govornik iniciative za izgradnjo smučišča na Peci, hotelir Christian Breznik, jih je prosil za podporo tega projekta, ki je pomemben za razvoj turizma v podjunski regiji.

Priznanja

Občina Pliberk vsako leto podeljuje dolgoletnim razstavljalcem posebna priznanja za njihovo zvestobo. Med drugim je priznanje iz rok župana Raimunda Grilca prejel tudi fotograf Našega Tednika Marjan Fera, ki že četrto stoletja z objektivom budno spremlja dogajanje na jormaku.

Mirko Štukelj

Preteklo nedeljo je vabil UNIKUM (Univerzitetni kulturni center na celovski univerzi) na akcijo muzej, ki je sestavni del prekomajnega projekta »Schöne Öde, lepa pušča, bella brulla«. Kar lepo število izletnikov se je z avtobusom in privatnimi vozili podalo v tri regionalne muzeje: v domovinski muzej v Podkloštru, nato v rudarski muzej Rabelj (Raibl, Cave del Predil) in za zaključek v Gornjesavski muzej Jesenice.

Opoldne se je zbralo pred menzo nekaj ducatov potnikov različnih starostnih skupin, med njimi je bilo tudi nekaj mlajših obrazov, da se podajo na ekspedicijo v nekdanje centre rudarstva. Pot je vodila v Šentjanž, kjer je še pristopilo nekaj oseb, med njimi tudi predstavnik k & k centra Trude Wieser-Moschitz in Andreas Berchtold. Nato je šla »rajža« skozi zeleni Rož preko Bistrice in Šentjakoba v Podklošter.

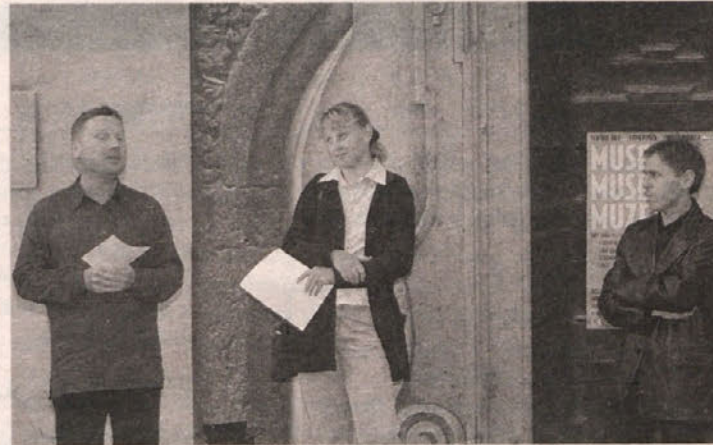
Pred domovinskim muzejem so se potem izletniki zdužili z udeleženci iz Beljaka, tam sta tudi vse prijazno pozdravila unikumovec Emil Krištof in Gerhard Pilgram. Pozdravne besede je udeležencem te akcije spregovoril tudi podžupan tržne občine Podklošter Erich Kessler. Nato je Gerhard Pilgram razložil namen te muzejske akcije, ki jo je popestrilo sedem umetnikov in umetnic. Ti so se poprej seznanili na kraju samem z muzejskimi zbirkami in z njihovimi vsebinami ter specifičnim izrazom. »Zamišljal se je bila s časovno določenimi posegi v obstoječe zbirke posredovati obiskovalcem nov, drug pogled na dozdevno znano. Namen nikakor ni bil olepšati zbirke, jih izboljšati ali pa obogatiti z umetnostjo. Umetnost ne more konkurirati s kraji, ki so napolnjeni z zgodovino in so neke vrste akumulatorji spominjanja. Cilj je bil z malimi iritacijami in motnjami presteči rutino obiskovalcev takih zbirk v muzejih.«

Domovinski muzej

Domovinski muzej v Podkloštru je bil ustanovljen leta 1972 in se nahaja v nekdanji stari občini, v neposredni bližini propadlega samostana. Zbirka obsega predmete kmečkega življenja, gozdarstva, rudarstva itd. Muzej je gotovo eden naj-

Pred rudarskim muzejem v Rabelju. Vodja muzeja Claudio Pohar (levo) in Unikumovca Esther Schmidt (sredina), Gerhard Pilgram (desno)

Unikumovec Emil Krištof, kustosinja Gornjesavskega muzeja Nataša Kokošinek in umetnik Roberto Paci Dalo (z leve)

AKCIJA UNIKUM

»Museum, museo, muzej« – Tudi pušča ima svoj čar

bolj natrpanih in zaprašenih muzejev na Koroškem.

Umetniški duo, medijska in akcijska umetnika Halt & Boring, ki z domovino in ljudsko kulturo nimata kaj opraviti, sta poskrbela za pravcati kontrastni program. Halt & Boring sta izvedla v Podkloštru plakarno akcijo, kjer sta vsakdanjik tematizirala z elementi komercialne propagande. Akcija je dvignila veliko prahu, umetnika pa je celo pridržala žandarmerija. Vse to je v muzeju dokumentirano z video posnetki in z malimi slikovnimi katalogi.

Po osvežitvi in s pogovori z umetniki smo se z busom preko Trbiža in vijugastih cestnih odsekov pripeljali v Cave del Predil (Rajbelj, Raibl).

Rudarska zbirka

V tem kraju je še pred 50 leti živel 2.000 ljudi in bilo zaposlenih 1.150 rudarjev. Danes živi ob vznožju Kraljevske špice le še približno 400 oseb. Ta kraj je doživel viške in padce v 500 letni pestri in menjajoči se zgodovini in razvoja rudarstva (cink in svinec). Menjavali so se koncesionarji, lastniške družbe in upravniki. Od leta 1970 je število zaposlenih nenehno upadalo, 1. junija 1991 pa so rudnik dokončno zaprli. Še danes so vidna ob vznožju strmega pobočja razne zarjavele rudarske naprave, stroji idr. V centru kraja se nahajata nova in stara cerkev, spomenik rudarstva, stanovanjski blok, kavarna »Da Pao-

Obiskovalci pri ogledu rudarske zbirke in umetniških del

Foto: Štukelj

la« in rudarski muzej, poln zgodovine težkega dela in borbe za preživetje v tem nekdanjem rudarskem centru ob tromeji.

Pred muzejem je na stopnišču vse goste, med njimi tudi obiskovalce iz drugih krajev Italije, srčno pozdravil vodja muzeja Claudio Pohar, nato pa je Gerhard pojasnil umetniški pristop oziroma dela štirih umetnikov in umetnic, (Uwe Bresnik, Veronika Hauer, Reinhard Blum in Oona Peyrer-Heimstätt), ki so se na licu mesta seznanili z zbirko muzeja. Ustvarili so 12 del pod naslovom »Cave-man«. Objekti so dokument kreativnega procesa, eksperimenta brez določenega cilja.

V muzeju samem so umetniki obiskovalcem razložili svoja dela in namen ustvarjanja, razvijali so se pogovori in asociacije ... Po ogledu je kar zraven v kavarni bila majhna pogostitev

s kavo, torto in vinom. Ob 18. uri odhod na mejo (čakanje zaradi mejnih formalnosti) in preko Kranjske Gore v Jesenice.

Gornjesavski muzej Jesenice

Jeseniški železarji so svoje železarske predmete zbirali po Gorenjskem in leta 1954 odprli stalno zbirko. Predstavili so jo v nekdanji fužinski Bucelleni-Ruardovi graščini iz sredine 16. stoletja na Stari Savi, tik ob Savi Dolinki. Zbirko je vse od ustanovitve vodil Tehniški muzej Železarne Jesenice. Od leta 1992 je skrb zanjo prevzel občinski Muzej Jesenice, danes pa je pod tutorstvom Gornjesavskega muzeja Jesenice. Z rudarstvom so se ukvarjali na severu Karavank že pred 600 leti. Muzej hrani okrog 5.000 eksponatov. Zagotovo pa svojo zanimivost predstavljajo številni predmeti z raznolikih področij življenja in dela jese-

niškega fužinarja, oglarja, rudarja, kovača, skratka železarja-kovinarja.

Tudi tukaj, ob šumeči reki Savi, je pozdravil najprej vse navzoče unikumovec Emil Krištof, ki je predstavil umetnika Roberta Paci Dalo iz Italije, nato pa je še spregovorila kustosinja Nataša Kokošinek. Po ogledu muzeja je na prostem, pod milim nebom in deloma zgodnji temi, specialist za elektronsko glasbo Dalo, projiciral na cerkveno steno slike, video posnetke iz okolice Jesenic, arhivske posnetke okrog železarstva in družbenim dogajanjem v tem nekoč pomembnem industrijskem kraju. Slikovno inštalacijo je obogatil in pomešal s specifičnimi zvoki v zvezi z rudarjenjem, in pridelovanjem železa.

Zaključne prijazne pogostitve z domačimi pridelki in pijačo so se prav vsi veselili, lakota je že bila velika, vmes živahni pogovori, spoznavanja ... in nato odhod čez Ljubelj. Utrujeni in polni raznolikih muzejskih in krajevnih vtisov so se izletniki vrnili na domove.

Umetniška dela so na ogled v teh muzejih še do 6. oktobra 2002. Informacije: www.unikum.ac.at, tel: 0043/463/2700-9712, 0043/664/4511854

Naslednja akcija v okviru tega prekomajnega projekta bo v nedeljo 22. 9., na Bistrici v Rožu (pri gostilni Kurasch), Rabelju in Jesenicah (fotoinštalacije v javnem prostoru). Vabljeni! M. Š.

GOSTJE IZ ZAKARPATJA

Stiki in izkušnje za boljši jutri

Sredi avgusta je skupina medžerjev za regionalni razvoj, komunalnih politikov, turističnih delavcev in zastopnikov kmetijskih združenj iz Zakarpattja v Ukrajini bila na večdnevnom obisku na Koroškem, kjer so spoznali poti in možnosti družbenega razvoja po zasebni in uradni plati.

Po osamosvojitvi Ukrajine leta 1991 se je za Zakarpattje končala doba zaprte meje, napočil je čas razvoja v demokratični in odprti družbi. Ljudje v Zakarpattju te priložnosti niso hoteli in nočejo zamuditi, in so sprostili vse razpoložljive energije v prid razvoja pokrajine. Sem sodi tudi navezovanje stikov z državnimi, poldržavnimi in civilnimi ustanovami v ostali Evropi, ker hočejo koristiti njihove bogate razvojne izkušnje, ob tem pa se hočejo izogniti napakam, ki običajno spremljajo takšen razvoj. Med ustanovami, ki so Zakarpattčanom nesebično ponudile svojo pomoč in podporo, je tudi kooperativa

Longo mai, ki je gostom zdaj nudila tudi svoje gostoljubje.

Pridobljene izkušnje so za goste bile zelo dragocene, saj so

Z »ganka« je lep razgled po deželi

doslej skoraj vsi bili zaposleni v birokratsko-upravnem sektorju v pokrajini. Zdaj pa morajo samostojno razvijati podjetniške in oblikovalne dejavnosti.

Gostje so med drugim obiskali Smrtnikovo domačijo v Kortah, seznanili so se z predelovalno dejavnostjo pri Piskerniku na Obirskem, s pliberškim županom Rajmundom Grlicem so preresetali številna sodobna komunalnopolitična vprašanja, srečali pa so se tudi z nekaterimi koroškimi novinarji in komunalnimi politiki.

Ukrajinski gostje so svojo pot nabiranja izkušenj nadaljevali v Francijo, pred tem pa so vabili na obisk v Zakarpattju. g.-f.

PRIREDITVE

PETEK, 6. 9.

SELE, farni dom – KPD Sele
20.30 Koncert rock-skupine »Bališ«
po geslom »Zadnji poljub poletja«

SOBOTA, 7. 9.

ŽELEZNA KAPLA, Griesplatz
(občinski urad) – Društvo gor-
skih kmetov doline Bele
09.00 6. Coppla kaša-veselica. Otroški
program pri otroškem vrtcu,
tombola s kmečkimi izdelki,
žaganje hlodov z ročno žago,
domače živali za otroke idr.
Igra Trio Pegrin. Ob 11. uri
otvoritev

GLOBASNICA, na gori sv. Heme
15.30 »Ad fontes-k izvirom-Quellen
suchen«. Spremlstvo na duhovni
poti in meditacijski stezi – v
slovenskem jeziku

GLOBASNICA, na gori sv. Heme
16.00 »Ad fontes-k izvirom-Quellen
suchen«. Spremlstvo na duhovni
poti in meditacijski stezi – v
nemškem jeziku

BILČOVŠ, gostilna Koren –
Enotna lista Bilčovš
20.30 Poletna veselita Enotne liste
Bilčovš. Igra ansambel Rosa

NEDELJA, 8. 9.

ŽELEZNA KAPLA, pri Devici
Mariji, v Trnju –
Župnijski zrad Železna Kapla
07.30 Romarski dan s sv. mašami
ob 08.30 in 10.00

ŽELEZNA KAPLA, pri Wölfelnu-
Prušniku v Lobniku – ZKP, SPD
Žarja, SPD Valentin Polanšek,
ŠD Obir

07.30 Spominski pohod »Po poteh
Johana, Gašperja in Lenarta«.
Zaključek med 14. in 15. uro
pri Peršmanu v Podpeci

ŠENTJANŽ, k & k –
»SPD Šentjanž«
10.00 Vaški praznik. Program: otroški
boljši trg, glasba, zabava,
jedača, pijača, tombola,
igra za otroke in odrasle
10.30 »Rdeča kapica« v okviru
vaškega praznika

RADIŠE, kulturni dom – ZSI
14.00 Redni občni zbor Zveze
slovenskih izseljencev

SREDA, 11. 9.

TINJE, Katoliški dom Sodalitas
19.30 Tinjska serija prireditev »Spor
zaradi krajevnih napisov – kriza
ali šansa? Predavanje:
Ohranitev jezikovne raznolikosti
v Evropi; predavatelj Romedi
Arquint, Švica

ČETRTEK, 12. 9.

TINJE, Katoliški dom Sodalitas
19.30 Koncert. Igrata: Renarda Peti iz
Albanije in Alexandra
Fheodoroff iz Celovca

SOBOTA, 14. 9.

GLOBASNICA, na gori sv. Heme
15.30 »Ad fontes-k izvirom-Quellen
suchen«. Spremlstvo na duhovni
poti in meditacijski stezi – v
slovenskem jeziku

GLOBASNICA, na gori sv. Heme
16.00 »Ad fontes-k izvirom-Quellen
suchen«. Spremlstvo na duhovni
poti in meditacijski stezi – v
nemškem jeziku

NEDELJA, 15. 9.

GLOBASNICA, na gori sv. Heme
– Fara Globasnica
08.00 Rozalsko žegnanje; sv. maše ob
9. 10. in 11. uri

ŠENTJAKOB, Farna dvorana –
Društvo upokojencev Šentjakob
14.00 Družabno srečanje in filmska
prezentacija dr. Herte Maurer-
Laussegger »O saneh«

SREDA, 18. 9.

ŠENTJANŽ, k & k – k & k
20.00 »Okus po moškem« (gledališki
abo). Gostuje Slovensko stalno
gledališče Trst.

SOBOTA, 21. 9.

KOSTANJE, v Drabosnjakovem
domu – SPD »Drabosnjak«, KKZ,
SPZ in SNI Urban Jarnik
14.30 Odprtje etnološkega muzeja
»Drabosnjakov dom«
ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom –
SPZ, Glasbeno gledališče Gabri-
el, SPD Danica
20.00 Premiera glasbenega kabareta
»čisto čez«

Za delo v prodajnem
salonu pohištva
v Celovcu iščemokomunikativne in
samostojne sodelavce:

1. Prodajalca/prodajalko (sveto-
valec/sodelavka pri prodaji
notranje opreme)
2. Poslovodjo/poslovodkinjo

Zaželene izkušnje s prodajo pohištva,
uporabno znanje programov Word,
Excel in uporabe interneta.

Tehnična izobrazba je prednost.

Prav tako iščemo partnerje za mon-
tažo pohištva pri strankah!

Prošnje pošljite na naslov uredništva
v 8 dneh pod šifro »AKRON«.

Slovenska študijska knjižnica v
Celovcu obvešča uporabnike, da bo
zaradi gradbenih del od 8. 7. do
predvidoma 30. 9. 2002 zaprta.

HOTEL KOROTAN –
DUNAJ JE SEPTEMBRA
NAJLEPŠI

Nudimo ugodne cene in nočitve,
za otroke zastoj

Tel. 0043-1-403-41-93,
faks 0043 – 1-403-41-93-99
e-pošta: office@korotan.com

Zajtrk s profilom

Gost v oddaji Zajtrk s profilom je ge-
olog Adrijan Košir, koordinator raz-
stave Dinosauri Krasa in Istre, ki je
trenutno na ogled na Ljubljanskem
gradu. Z njim se bo pogovarjala Bar-
bara Predin.

V GRADCU oddamo opremljeno
sobo študentu v stanovanjski skupno-
sti/ WG Majhen-Jager
Tel.: 0676 9304453 ali 0463 54906

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev
za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71
e-mail: sonja.wakounig@slo.at

UREDNIKA
Sonja Wakounig (-50)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser Straße 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletext 299

ČE 5. 9. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 6. 9. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 7. 9. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi – ...

NE 8. 9. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška /
Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena

PO 9. 9. ■ 18.00 Kratek stik

TO 10. 9. ■ 18.10 Otroški spored

SR 11. 9. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 8. 9. ■ 13.30 ORF 2 • DOBER DAN
KOROŠKA • Dejanja namesto lepih besed o
strpnosti in sožitju: v dvojezični občini Bilčovš
so na pročelje novega gasilskega doma name-
stili napis z dvojezičnim krajevnim imenom • Ta
teden je prejel tudi boroveljski župan Krainer
pismo deželnega šolskega referenta, z njim pa
poziv, da mora preurediti malo dvojezično
ljudsko šolo v Slovenjem Plajberku v ekspozitu-
ro boroveljske ljudske šole • »Na koroški zem-
lji«: glasbeno po poteh naše zgodovine z druž-
no Artač iz Galicije • Nedaleč od obalnih mest
slovenske Istre, v bolj ali manj pozabljenih pre-
delih okoli Hrvojev, so fuži prava značilnost
domače kuhinje. Alice Tripar testenine do danes
zviža ročno, najboljši pa so fuži s tartufi.

PO 9. 9. ■ 3.35 ORF 2 15.55 TV SLO1 (Pon.)

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

6.00 Dobro jutro 9.00 Sol in poper 12.07
Žurnal, nato glasba 3 krat 3 13.00 Klub
Radio dva 15.00 Lepa ura 17.17 Žurnal
17.30 Naša pesem

SO ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozab-
bavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Otro-
ški vrtljak 9.00 Sobotno dopoldne 12.00
Glasbena 3 krat 3 13.00 Evropa v enem
tednu 13.23 Glasba 14.00 Slovenske
popevke 15.00 Farant

NE ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozab-
bavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Zajtrk s
profilom 10.00 Zimzelene melodije 10.30
Svetopisemske zgodbe 11.00 Iz zlate dvo-
rane 12.00 Glasbena 3 krat 3 13.00 Radio
dva v zrcalu 15.30 Narodnozabavna in
zborovska glasba 16.00 Vikend

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 6. 9. ■ 19.00 Zrcalo kulture kulturni
magazin (pon. 7. 9., 1.00) 20.06 Proud
to be loud oddaja o rocku in punk-rocku
23.00 Rdeči Boogie

SO 7. 9. ■ 19.00 Special : Pustolovščina
vzgoje: šola (pon. 8. 9., 1.00) 20.06 Yugo-
Rock Oddaja z jugoslovansko glasbo 23.00
Siesta: oddaja nonsensa in kabareta

NE 8. 9. ■ 19.00 Music for the Masses
Nove zgoščenke, glasbene novice, pred-
stavitev skupin, recenzije filmov 22.00
For those about to Rock vse to, kar dru-
gi nikoli ne bi vrteli

PO 9. 9. ■ 18.00 Zdrava ura: oddajo
vodi dr. Franz Wutti 21.00 Take the Jazz
Train 24.00 Forum: V oddaji za ponoč-
jake podajamo referate in posnetke
zborovanj, simpozij in predavanj

TO 10. 9. ■ 19.00 V pogovoru Stefan
Schellander (pon. 11. 9., 1.00) 21.00
Noche Latina 23.00 Vešča Glasba vseh
stilističnih in zemljepisnih smeri

SR 11. 9. ■ 19.00 Literarna kavarna Liter-
arna delavnica: Iris Stromberger (pon. 12.
9., 1.00) 21.00 Voz latina 22.30 Madforce

ČE 12. 9. ■ 19.00 Po Koroškem Poletna
akademija na gradu Hrastovica; šola spo-
minjanja (pon. 13. 9., 1.00) 21.00 Fre-
ak an'Style oddaja o računalnikih in in-
ternetu

SLOVENSKI
VESTNIK čestita

PRAZNUJEJO: Denise Čik – 11. rojstni
dan; Elena Maria Mochar – 10. rojstni
dan; Marija Žuntar, Stefan Kristan in
Janez Kolter – osebni prazniki; Albert
Piskernik iz Sel-Borovnica – 70. rojstni
dan; Milli Roschman – 28. rojstni dan;
Justina Koletnik, Matevž Nachbar,
Horst Koletnik, Fredi Uranšek, Nina
Koletnik, Marica Maček, Franc Kolet-
nik in Lipej Kolenik vsi iz Čirkovč –
osebni prazniki; Hilda Gotthard iz Dul
pri Šmohorju – rojstni dan; Michaela Wo-
schitz iz Gorič pri Miklavčevem – rojstni
dan; Manfred Kranjc ml. iz Vogrč – roj-
stni dan; Rozi Strmčnik – 50. rojstni dan;
Anni Zidej iz Vogrč – 20. rojstni dan; Va-
lentina Plösch iz Vogrč – 4. rojstni dan;
Miha Lubas iz Vogrč – 80. rojstni dan;
Fric Würfl iz Strpne vasi – 60. rojstni dan;
Edit Hribernik s Šajde – osebni praznik;
Zofija Kandur iz Lovank – osebni praz-
nik; Rozalija Kassl iz Horc – osebni praz-

nik; Breda Županc iz Železne Kaple –
osebni praznik; Mateja Nachbar – rojstni
dan; Mari in Hanzi Smrtnik – rojstna
dneva; Mici Štern iz Suhe pri Miklavče-
vem – 50. rojstni dan; Sabina Buchwald
iz Nonče vasi – osebni praznik; Zalka
Mandl – osebni praznik; Anita in Jožko
Hudl iz Nonče vasi – 33. letnica poroke;
Marko Lesjak – rojstni dan; Mara Kušej
iz Pliberka – rojstni dan; Pavel in Fridej
Rudolf – rojstna dneva; Rozalija Wutte –
god; Neža Sadjak iz Rinkol – 75. rojstni
dan; Saša Wakounig – rojstni dan; Uši in
Daniel Urank iz Encelne vasi – rojstna
dneva; Matijas Rosenzopf iz Breške vasi
– 12. rojstni dan; Marianne Mautz z Sel-
Šajda – 40. rojstni dan; Marija Ogris z
Sel-Šajda – 50. rojstni dan; Bernarda
Doujak iz Železne Kaple – rojstni dan;
Janko Kulmesch – 50. rojstni dan; Rafael
Bojnik iz Breznice pri Medvedu – rojstni
dan; Nežka in Fric Kert – osebno slanje;

Za posredovanje imen slavljenk in slav-
ljencev se zahvalujemo predvsem slo-
venskemu oddelku ORF v Celovcu!

PLANINSTVO

Visoko nad Gitschtalom

Spet me je zaneslo k Belemu jezeru/Weissensee. Tokrat iz Techendorfa preko mostu z južne obale jezera s štirisedežno sedežnico na planino Naggler Alm in peš dalje do eno uro in pol oddaljene planinske kočice Kohlrösl Hütte (1533m), ki pa se že nahaja na drugi južni strani Ziljskih Alp visoko nad dolino Gitschtal. Do te lepo oskrbovane kočice sta dve poti: daljša lagodna po gozdni cesti in krajša bolj strma deloma po grebenu Ziljskih Alp.

Na grebenu Ziljskih alp

S spremljevalko sva se odločila za daljšo pot, ki se po lepo oskrbovani cesti vije preko prevala na južno stran Ziljskih Alp na lepo urejeno planino Ja-

dersdorfer Alm z več pastirskimi stanovi. Še deset minut naprej in bila sva na cilju pri prijazni koči, ki se nahaja na izredno strmem pobočju tako, da

sem imel občutek, ko sem videl globoko pod seboj naselja v dolini Gitschtal, da se nahajam v letalu. Zaradi hladnega meglenega vremena ni bilo pravega razgleda. Le Poludnik je kukal iz oblakov. Jasno pa se je odražal bližnji nasprotni stegneni greben zahodno nad Gitschtalom, Guggenberg.

Pri prijetnem vzponu skozi senčne gozdove severnega pobočja Ziljskih Alp sva na nekaterih mestih, ob poti so cveteli sicer redki rdečebelni rododendroni, uživala čudovito lep razgled na Belo jezero, ko pa je v nasprotju s tem imenom temno-plavo. Le na nekaterih mestih ob bregovih, kamor so hudourniki z višin nanесли beli apnenec, je svetlozeleno. Menda

so mu prav zaradi tega belega apnenca, ki zelo spremeni barvo obrežja na svetlo, dali ime Belo jezero. To razliko med temnim in svetlim jezerom najbolj opazaj prav z višin.

Na povratku po krajši vendar bolj strmi poti, ki se deloma vleče tudi po grebenu Ziljskih Alp, se je nutil razgled tudi proti zahodu in severu na močelni Reiskofel, Kreuzeckovo in Latschurjevo gorsko skupino. Na poti sva srečala mnogo tujih turistov, ki so se pripeljali od daleč občudovat ta naravni raj ob Belem jezeru. Zakaj ga ne bi tudi mi obiskali, ko ga imamo tako blizu. Dostopen je iz Dravske in Ziljske doline. Okorajžite se in obiščite ta naravni juvel, ne bo vam žal! I. u.

FOTOGRAFSKEMU KOLEGI MARJANU

Še na mnoga desetletja!

Marjan Fera sprejema priznanje občine. Foto: Štukelj

Pred nedavnim je Marjan Fera, fotografski kolega in dolgoletni sodelavec pri Našem tedniku, praznoval svoj osebni praznik. Povabil je prijatelje in znance, ki so to pojmovali kot čast in priznanje. Tudi jaz.

Preteklo soboto je Marjan prejel odlikovanje pliberške občine, ker že dolga leta s svojo fotografsko kamero spremlja živčav in dogajanje na jormaku in tako tudi za poznejše rodove dokumentira, kako so v njegovem času ljudje živeli. To priznanje si je več kot zaslužil.

Naj omenim dve poglobilni stvari, okoli katerih se suče

Marjanovo poklicno življenje: ljudje in fotografija, slika in dokumentacija. Menim, da njima namenja tudi mnogo zasebnega časa, kajti kogar sta prevzeli, ga ne izpustita več. Saj nekdo pa mora upravljati arhiv pri časopisu!

Obe osi sta neločljivo med seboj povezani, dostikrat ni jasno, kje se ena konča in druga začne. Prepleteni sta med seboj. Marjanova pot do njiju ni bila vedno lahka. Pa vendar je premagal vse težave in z vedrim značajem in veliko vztrajnostjo opravlja svoje delo.

Za to, in pa za tvoj osebni praznik čestitke tudi v imenu uredništva SV in v lastnem imenu. Ne daj se!

Franc

PLANINSTVO

Vajnež (2104 m)

Vajnež je glavni vrh grebena Belščice, ki tvori zahodno krilo Stolovega masiva. Na zahodu meji na sedlo Medvedjak, na vzhodu pa na Vajnežovo sedlo. Vajnež je dostopen preko markirane grebenske poti, ki povezuje obadva imenovana sedla. Eno možnih izhodišč na Vajnež je gostilna »Pri Jožefu« (nem. Stouhütte, 960 m) v Rutah (Bärental), do koder se lahko pripeljemo z Bistrice v Rožu. Neposredno od kočice se začne markirana gozdna steza ki vodi mimo zapuščenih hiš do zapuščene Žnidarjeve domačije, tik pod Žnidarjevem travnikom, kjer spomladi cvetijo bele narcise. Gozdni teren postaja vedno bolj strm in v zadnjem predelu pridemo mimo majhne-

ga skalnatega grebena. Po dobri uri hoje stopimo na razgledno travnato sedlo Medvedjak (Bärensattel, 1698 m), ki leži med zahodno ležečo Struško in vzhodno ležečo Belščico. Ndaleč od sedla je planina Seča z majhno planinsko kočico. Od sedla naprej vodita dve poti proti vzhodu na Vajnež. Za manj izurjene priporočam lahko markirano pot, ki se začne tik ob koči na planini Seča in se konča čez poldrugo uro hoje pod travnatem grebenu Belščice na Vajneževem sedlu. Mi pa malo prej zavijemo navkreber proti vrhu Vajneža, katerega dosežemo v nekaj minutah.

Za izurjene planince pa je zanimivo prečenje grebena Belščice po nemarkirani, a pre-

gledni zavarovani poti. Zato moramo takoj na sedlu Medvedjak zaviti na levo na mejni zahodni greben Belščice. Skozi rušje je izsekan lep širok prehod. Kmalu pa postane greben skalnat, ozek in prepaden. Na nekaterih izpostavljenih mestih so ostanki starih žic in klinov, ki pa niso več v najboljšem stanju. Zato je potrebno, da se na tem predelu zelo pazimo. Čez dobre pol ure pa ja konec muke, ker se pridružimo prej opisani markirani poti in nadaljujemo pot kot že prej opisano.

Na vrhu Vajneža so avstrijski planinci postavili svoj leseni križ z nemško vpisno knjigo in Slovenci onstran meje graniti kamen z napisom »Vajnež« s slovensko vpisno knjigo. Iz vrha Vajneža imamo lep pogled na Jesenice in Bled ter na sosednji Stol, Struško in Golico. Za sestop lahko vzamemo pot vzpona. Za bolj izurjene pa bi priporočal dolgo melišče Dolgo rižo, ki povezuje Vajnežovo sedlo s sklepom Medvedjega dola. Tako smo lahko v kratkem času spet v dolini, kjer se priključimo na pot, ki vodi od gostilne »Pri Jožefu« do Celovške kočice. Tu zavijemo na levo in sledimo gozdni cesti do izhodišča naše krožne ture.

Za celotno krožno pot bomo porabili okoli pet ur.

mami

Pismo bralca

Kar tako naprej

Že več kot dve leti planinsko dejavnost v Slovenskem vestniku s planinskimi turami seznanja Kapelčan Marjan Mikl. Začel je – kar je še posebno razveseljivo – z opisovanjem planinskih izletov domačega območja, seznanja pa nas tudi s posebnostmi drugih gora. Marjan, odbornik SPD Celovec, obiskuje gore tudi tam, kjer je treba uporabljati roke tako, da ga prištevamo med alpiniste. Sicer so za slednje stroga merila – tečajji,

izpiti – vendar si je Marjan potrebno spretnost v strmo skalo prisvojil kar tako po svoje, enostavno iz velike ljubezni do gora.

Z odprtjem ceste preko Pavličevega sedla so Kapelčani in Solčavci spet postali sosedje, obnovile so se sorodstvene in prijateljske vezi, planincem pa se je odprl čudovit svet sončnih Karavank in Kamniško-savinjskega pogorja, ki mu Marjan posveča še posebno pozornost. Njegov način opisovanja izletov je prijeten in dobro razumljiv. Želimo mu, da bi nas še naprej seznanjal z opisi planinskih izletov, ki bodo gotovo našli dosti posnemovalcev. I. u.

IGRALCI KOŠARKARSKEGA ŠOLSKEGA KLUBA

KOŠ Celovec [12345678]

ime: Miha Šporar
številka: 6
velikost: 190 cm
teža: 90 kg
pozicija: krilo/ center
dan rojstva: 13. 8. 1984
poklic/izobrazba: dijak
interesi: šport, računalnik, televizija, ženske glasba: rap
najljubša hrana: pica, pommes frites
srečal bi se: Vince Carter
pomembno mi je: uživati, biti zadovoljen z delom
želja za bodočnost: biti uspešen in uživati
življenski moto: živi in uživaj

ime: Dominik Rozman
številka: 0/15
velikost: 188 cm
teža: 115 kg
pozicija: krilo
dan rojstva: 22. 6. 1984
poklic/izobrazba: dijak
interesi: košarka, šport, šola, prijatelji
glasba: hard rock, black metal, dalmatinska
najljubša hrana: naravni zrezek z rižem; srečal bi se: Mike Tyson; pomembno mi je: šola, sigurna bodočnost, družina; želja za bodočnost: zaključen študij, si ustvariti eksistenco; življenski moto: vsakomur svoje, meni pa največ / »no risk no fun«

Košarkaša K. McIntyre in Stefan Hribar sta vadila z otroci metanje na koš

REBRCA

Šport, igra, zabava in učenje

Tedna jezikov in športa, ki ga je SŠZ od 26. do 31. avgusta priredila v mladinskem centru na Rebrci, se je udeležilo rekordno število otrok in je bil velik uspeh. 70 mladih od 6 do 12 let s celotnega dvojezičnega ozemlja, med njimi 16 deklet, so preživeli ob strokovni spremljavi mentorjev in mentoric nepozaben teden ob vznožju Obirja.

Sporod med tednom je bil zelo pester in raznolik. Po zajtrku je bil pouk slovenščine, nato prvi trening (otroci so lahko menjali skupine) in spoznavanje športnih panog (nogomet, košarka in odbojka). Opoldne je bilo potem kosilo, nato odmor in spet ena enota pouka slovenščine. Nato so mentorji otroke popeljali z dvema kombijema in osebnimi avtomobili na treninge v Železno Kaplo in Žitaro vas. Po športnem udeleževanju so otrokom v skupinah približali italijanščino. Po večerji pa je sledil zabavni program z različnimi igrami (olimpijada, bingo, metanje žoge na obroč, orientacijski tek, grill večer idr.)

Mentorica Tamara Woschitz: »Letos sem se že drugič udeležila tedna. Tim, ki smo ga sestavljali je dobro deloval in tudi razumeli smo se odlično. Naša na-

loga je bila otrokom na igriv in zabaven način približati jezike in zanimanje za razne športne panoge. Otroci so bili zelo motivirani in so navdušeno sodelovali. Kraj je zelo lep in tudi s potrebo sem bila zadovoljna.«

Mentorici Nataša Oraže in Tamara Woschitz (desno) z otroci pred odhodom na trening

Foto: Stukelj

Udeleženka Bianka Blajs (11 let iz Celovca): »Meni se je zelo dopadlo tukaj; zanimal me je šport in igranje. Spoznala sem tudi nove prijateljice Liso, Saro, Magdaleno, Petro idr. Najraje sem igrala odbojko, v šoli smo tudi že vadili. Drugo leto se bom najbrž spet udeležila tega tedna.«

pa velja otrokom, staršem in pa mentorjem/mentoriciam.«

Tudi deloma deževno in megleno vreme ni skalilo veselega otroškega vzdušja. Z lepimi spomini so se otroci vrnili na domove. M. Š.

KOLESARJENJE

»Paco« odlični peti

Peter Wrolich je konec tedna zaključil naporno in zahtevno dirko »Tour de Poitou Charentes et de la Vienne« v Franciji na izvrstnem petem mestu v skupnem seštevku.

Po vožnji na kronometer, ki ni imela posledice za loškega kolesarja za zaključno razvrstitev, je na zadnji 101 kilometrov dolgi etapi osvojil 37. mesto z zaostankom 2:54 minut. Zmagal je Italijan Guido Trentin, drugo mesto je osvojil Sylvian Chavanel, šele tretji pa je postal lokalni matador Laurant Jalabert. Kot kaže se Peter Wrolich spet nahaja v dobri formi in pričakovati je, da bo še zabeležil nekaj vidnih udpehov.

I. L.

Niko Smrtnik (11 let iz Pliberka): »Zelo lepo je tu na Rebrci in teden obiskujem že drugič. Najraje sem igral nogomet, v prostem času smo se igrali in okrog skakali. Naučil sem se tudi nekaj italijanščine, veliko slovenščine in športa. Drugo leto bom spet prišel, če bom smel.«

Simone Wieltchnig (10 let iz Vrbe): »V šoli sem izvedela od učiteljice o tem športnem tednu in takoj sem se odločila za sodelovanje, ker sem vedela, da bo to lep in vesel teden. Zelo mi je ugajalo tukaj. Zanimala me je odbojka in tudi hrana je bila dobra. Spoznala sem tudi prijateljice, naučila sem se tudi nekaj slovenščine in italijanščine.«

Mlade so obiskali nogometaši Almedin Hota (FCK), Erih Oraže, Mathias Zimmerling, Jani Pate (SAK) in ameriški košarkaš, ki igra v 1. zvezni ligi K. McIntyre.

Vodja tedna Marjan Šmid: »Teden je odlično uspel in vsi smo zelo zadovoljni. Naslednje leto hočemo še popestriti ta teden športa in jezikov. Zahvala

NOGOMET

V nedeljo bo vroče

S točko v Welsu minuli teden žal ni bilo nič. SAK je šele proti koncu srečanja po nesrečni napaki obrambnega igralca podlegel z 0:2.

Sedaj je važno, da igralci čimprej prebolijo nesrečen poraz in da se spet koncentrirajo na derbi prihodnje nedelje (ob 16. uri) na domačih tleh proti Pliberku, ki se nahaja na repu lestvice (tri točke). Obe moštvi bosta skušali točkovati, da spet najdeta pri-

ključek do sredine lestvice. Obeta se napeta in borbena tekma.

Položaj za trenerja Lojza Jagodiča je zelo težak. Ključni igralci kot Tonči Blajs, Robert Zankl, Thomas Weissenberger, Simon Sadjak, Igor Ogris in Jani Pate so poškodovani, manjkala pa bo Albin Kesselbacher.

Trener Lojze Jagodič o tekmi v nedeljo: »Polovica igralcev je poškodovana in upam, da bo ta ali oni do nedelje spet zdrav, da bo lahko igral. Pliberk je zelo borbena in močna ekipa. Naš cilj je, z oslabiljeno ekipo doseči vsaj eno točko.« M. Š.

KOROŠKA LIGA

ATUS doma poražen

Zaradi poškodb in bolezni so manjkali kar trije standardni igralci. Ekipa iz Treibacha je igrala zelo homogeno in oslabiljeno moštvo trenerja Oblaka premagalo z 2:0. ATUS je s šestimi točkami na 13. mestu.

PODLIGA VZHOD

Šmihel je zmagal s 3:0

Po treh remijih so se igralci Šmihela lahko končno veselili preteklo soboto prve zmage proti DSG iz Borovelj. Srečanje v prvem polčasu je bilo zelo izenačeno, obe moštvi sta imeli kar nekaj priložnosti za zadetke. Šele proti koncu srečanja so domači napadalci dali odločilne gole in fiksirali zaslužen zmago.

Bilčovs v krizi ?

Ekipa iz Bilčovsa z novim trenerjem Manfredom Maierhoferjem na čelu je tesno podlegla proti enajsterici iz St. Stefana z 1:2 (0:1). Čeprav so gostje v drugi polovici imeli enega moža manj na igrišču, domačinom ni uspelo premagati izredno dobro obrambo gostov. Bilčovs je s štirimi točkami na 13. mestu, DSG Borovlje zaseda 9. mesto (8 točk), Šmihel pa je s šestimi točkami enajsti.

1. RAZRED D

V tem razredu je zelo napeto na vrhu lestvice. Razlika med prvim in četrtim je samo ena toč-

ka. Železa Kapla (11 točk) je na tujem dosegla remi proti Labotu 1:1, vodeča ekipa Šentpavel (11 točk) je visoko premagala Klopinj s 5:1. Neodločeno 1:1 je doma igrala Globasnica proti Sinči vasi, Rikarjani (11 točk) pa so ugnali Metlovo z 2:0. Vovbre in Žitara vas sta se razšla neodločeno z 1:1.

2. RAZRED D

Selani so na domačih tleh visoko premagali Reichenfels s 4:0 in so sedaj na lestvici na odličnem 4. mestu (12 točk). Zmago so slavili tudi Dobrolčani proti Žvabeku s 4:0. Galicija je tesno premagala Djekše z 2:1. Pliberk II je remiziral proti St. Margarethen 2:2. Na lestvici vodi Dobrla vas z 18 točkami. M. Š.

Trener in igralec Christian Wölbl od Šmihela (bela majica) je bil na koncu zelo srečen

Foto: Stukelj

ODBOJKA

Previsoke odškodnine za igralce SK Aich/Dob?

Vodstvo odbojarskega kluba je upravičeno ogorčeno: Obojarska zveza Slovenije (OZS) je namreč zvišala odškodnine za igralce iz Slovenije, ki igrajo pri uspešnem klubu Dob, v primerjavi z lanskim letom kar za 130 odstotkov. OZS je zavrnila tudi skupno prošnjo kluba in SŠZ po znižanju visokih pristojbin za igralce iz Slovenije kot pomoč omenjene zveze slovenskemu športu na Koroškem z utemeljitvijo, da so vsi možni popusti opredeljeni v

Pravilniku z odhodi v tujino, trenutno pa OZS žal nima možnosti za kakšne dodatne popuste. Predsednik SK Aich/Dob Andrej Wakounig je bil z odločitvijo OZS nadvse razočaran in napovedal, da bo o ravnanju OZS informiral tudi ministrstvo za šport ter OK Slovenije. Tudi SŠZ bo ga pri tem podprla. Po najnovejših informacijah s sedeža Mednarodne odbojarske zveze (FIVB) pa je OZS celo krivično povišala odškodnino za igralce s slovenskim državljanstvom. Baje obstoja sklep FIVB, da odškodnine ne smejo presegati višine iz leta 2001, kar bi moralo veljati tudi za OZS. Glede igralca Koslja, ki ga je štiri leta izobraževal SK Dob, pa sta Dob in SŠZ predlagala OZS, da se ta zadeva uredi posebej.

ŠAHOVSKI OREH št. 213

Silvo Kovač

Olafsson – Unzicker (Lugano 1970)

Beli kmet je prodril na sedmo vrsto in ob podpori belih figur omejuje delovanje črnega. Kako uveljaviti veliko pozicijsko prednost, razmišlja beli, ki je na potezi, saj je izhodiščno

polje belega kmeta na d8 črne barve ob belopoljnem lovcu.

Toda pozicija skriva lep motiv za kombinacijo, ki belu omogoči pot do zmage.

Rešitev štev. 212

Kdo bi si mislil, da je vse tako enostavno, razmišlja beli in kar za kmeta, ki ovira njegove načrte, žrtvuje damo s potezo 1.Dh4:+! Lh4: In sedaj sledi diriganje črnega kralja na polje h5 s potezo 2.Lg7+ Kh5. Tokrat odloči beli kmet s polja g2, ki je bolj gibljiv in s potezo 3.g4 matira črnega kralja na robu šahovnice!

